

26.04x32.07	31	עמוד 16	קר למושב	23/08/2012	33448022-6
קמפוס אקדמי אחוה - 132840					

במסיבה שנערכה לכבוד הגעתו לגבורות של הרב מנחם הכהן, רב תנועת המושבים, העדיף חתן השמחה להפנות את הזרקורים אל התנועה כולה ■ "יותר משיש באירוע זה ציון גיל הגבורות שלי", אמר הרב הנרגש לנוכחים, "ראויה התכנסות זו לציון שנות הגבורות אליה הגיעה בימים אלה תנועת המושבים, כמאמר חכמינו 'וכשאני לעצמי מה אני?'"

זה לא אני, זה אתם

אילנה יוגב

"הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד". רק בש"ב ליל לפגוש את כל מי שבא לכאן היום, כראי היה להיגיע לגבורות. תורה לכם חבריי אנשי התנועה, ותיקים וצעירים, שנאספתם מכל מרחבי ההתיישבות לאירוע תנועתי זה של גבורות. יותר משיש באירוע זה ציון גיל הגבורות שלי, ראויה התכנסות זו לציון שנות הגבורות אליה הגיעה בימים אלה תנועת המושבים, כמאמר חכמינו 'וכשאני לעצמי מה אני?'"

דברים נרגשים אלה אמר הרב מנחם הכהן, רב תנועת המושבים מזה כחמישה עשורים, באירוע לציון יום הולדתו השמונים. אירוע הוקרה זה שנערך במכללת אחוה מתניע למעשה את העיסוק בהקמת ארכיון התנועה ושימור מורשתה. סיפורה של תנועת המושבים הוא סיפורה של ההתיישבות, סיפורה של המדינה.

אולי בשל כך, וכווראי לנוכח ההתרגשות שהפגישה המחודשת בין חברים רבים לדרך עטפה בה את כולנו, התאפיין האירוע בשמחה גדולה ובתחושת התרוממות רוח. נגינת הכליזמרים שהנעימה את קבלת הפנים באווירה יהודית חמה, תערוכת תמונות המחברת בין עבר והווה וספר אורחים שהלך ונכתב במהלך כל אחר הצהריים - היו הרקע למסכת מיוחדת שהועלתה על במת האודיטוריום במכללת אחוה בהמשך הערב.

כותרת המסכת, "עשה לך רב וקנה לך חבר" (פרקי אבות), גילמה את תפיסת תפקידו של הרב לאורך שנות שירותו הציבורי בתנועת המושבים ומחוצה לה. אדם שאוהבים לאהוב ושגם בהגיעו לגיל גבורות לא נס ליחה של האהבה.

27.31x32.47	32	עמוד 16	קו למושב	23/08/2012	33448029-3
קמפוס אקדמי אחוה - 132840					

הרמטכ"ל ציין כי דמותו של הרב מלווה אותו כחלק מהמשפחה לאורך כל חייו, החל מבר מצווה דרך החתונה וכלה בלוויית - מעגל חיים של חברות ושותפות

נ

קה, ואחר כך כיהן חבר בכנסת השמינית, התשיעית והעשירית, עד שנת 1988. הוא משמש כרב תנועת המושבים משנת 1967 ועד עצם היום הזה. את הערב הנעימו בשירה ובחולצות כחולות בני הנוער שיר עוזר ולירז זרחיה מהמועצה האזורית באר טוביה, בליווי המנהל המוסיקלי סאשה פרומן והכנר גרי גורי שפירא. כמו כן הופיעו ילדי חבורת הזמר "פרחי לבלוב" ממושב שדה עוויה, בהנהלת רחמים חסון, איש החינוך וההתיישבות המקיים פעילות זו בהתנדבות. גולת הכותרת של חלק זה של המופע היתה בהשתתפותו של הרב בשירי ירושלים, אשר סחפו את הקהל. הערב הופק באהבה על ידי צוות מטה תנועת המושבים, שסיימו בהקדשת השיר "שירת העשבים" לרב היקר: "דע לך, שכל רועה ורועה יש לו ניגון מיוחד משלו... דע לך, שכל עשב ועשב יש לו שירה מיוחדת משלו ומשירת העשבים - נעשה ניגון של הלב".

הכותבת היא יו"ר אגף חברה וקהילה בתנועת המושבים

נערץ ומיוחד שבשבילם הוא קודם כל "אבא". התפוחים לא נפלו רחוק מן העץ, וכולם עושים חיל - כל אחד בתחומו. לאורך המסכת שולבו קטעי סרטים שהביאו סיפורים מהשטח. למשל, מהיישוב נבטים שבנגב, בו סיפור הקמת בית הכנסת הקוצ'ני, כמוהו כסיפור מתח של "משימה בלתי אפשרית", אשר הצליח למרות כל המכשולים שברדך, והרבה בזכות פועלו של הרב, השומר על קשר עם היישוב עד היום. בעמינדב שבהרי יהודה שיתפו ארבע תנו בהכנסת ספר התורה ליישוב, פעולה אשר גרמה לשקט ולחיבור אחר בין התושבים, וברמות נפתלי שבגליל שמענו על הקמת בית הכנסת ועל חגיגות בר מצווה משותפות לילדים במעמד הרב ובכרכתו. עוד סיפרו במסיבה על פועלו של הרב בקרן הרב לתרבות, חינוך ומדע המעניקה מלגות לסטודנטים מושבניקים מזה עשרות שנים, על היותו עד לאחרונה הרב הראשי של יהדות רומניה, ועל מרכז ספיר למורשת ויהדות אשר הקים בעיר העתיקה בירושלים.

הכהן החל את עבודתו הציבורית כחייל בשנת 1951 כששירת בין היתר כרב צבאי בחיל הים. הוא זכה להיות לצידו של הרב גורן בעת שחרור הכותל והעיר העתיקה.

במרחב הפוליטי, עד עצם היום הזה. אורח נכבד נוסף היה הרמטכ"ל, רא"ל בני גנץ, שנשא דברים באירוע על רקע הקשר האישי-משפחתי של הרב, כחברם הקרוב של מלכה ונחום גנץ ז"ל, הוריו של הרמטכ"ל. נחום היה סגן מזכיר התנועה במשך שנים רבות ועבודתם המשותפת הטביעה חותמה במרחב המושבים כפי שעלה מהסיפורים הרבים. הרמטכ"ל ציין כי דמותו של הרב מלווה אותו כחלק מהמשפחה לאורך כל חייו, החל מבר מצווה דרך החתונה וכלה בלוויית - מעגל חיים של חברות ושותפות.

הרב מנחם הכהן הגיע לאירוע כשהוא עטוף בבני משפחתו: רעייתו - פרופסור דבורה הכהן, ילדיו וחלק מנכדיו, אשר סיפרו על ילדותם ובגרותם על ברכי אדם

רבים המברכים בערב זה. את חלקם שמענו מעל הבמה ואחרים בסרטים ששולבו במסכת. מאיר צור, מזכ"ל התנועה, הדגיש את חשיבות היותו של הרב עמוד התווך של התנועה לאורך השנים. ערכי תנועת המושבים לא השתנו גם אם המושב שינה את פניו, ולחברי התנועה יש חובה שהיא זכות להמשיך מורשת אבות. צור חלק עם המשתתפים את התרגשותו והערכתו על הזכות לצאת למסע פולין של תנועת המושבים במעמד הרב.

חברינו לדרך, המזכ"לים לשעבר - אריק נחמקין, ניסים זילי, נפתלי בן סירא ויהי זקאל זכאי - אשר ברכתם צולמה לקראת האירוע, התחברו אף הם לנושא זה וסיפרו על כך שתרומתו של הרב לבניית התשתית הקהילתית-יהודית במושבי התנועה היתה מכרעת וכי בזכות פועלו הוקמו בתי הכנסת וניתנה הכרה והוקרה לצד כי הרת ביישובים, בעיקר בהתיישבות העולים. יחד עם זאת, גם כחלוף השנים נודעת חשיבות למעורבות הרב בעשייה קהילתית זו, כפי ששמענו ממשפחת יבין ומרונית גל ממושב כפר יחזקאל, אשר חלקו עמנו את חוויית שיפוץ בית הכנסת ביישוב ותיק זה.

ראש המועצה האזורית באר טוביה, דרור שור, והנשיא הנכנס של המכללה האקדמית אחוה, פרופ' עליאן אלקרנאווי, התייחסו לקשר של תנועת המושבים בכלל ושל הרב מנחם הכהן בפרט לאזור והזמינו את חברי התנועה לראות באזור ובמכללה כבית וכבסיס לגשר והמשך פיתוח קהילתי בכלל המרחב הכפרי.

יוסק'ה הררי, העומד בראש סניף "יד לבנים" של המושבים, ריגש בדבריו האישיים אל הרב, המצטרף בדבריו ל"מועדון השמונים". ברכתו, שהוגשה בהומור רב, הזכירה לכולנו שניסיון חיים וקשר אישי בין אנשים הם המניעים בסופו של דבר את גלגלי המערכת.

בין המברכים היה גם שר התמ"ת, שלום שמחון, אשר צמח בתנועת המושבים מתפקיד של מנחה בגרעין עורד, דרך היותו מנהל "ועדת הנוער" (לימים "בני המושבים"). אח"כ כיהן כמזכ"ל התנועה ובהמשך היה שר החקלאות ונציגנו בכנסת. גם השר שמחון התייחס לקשר האישי רב השנים עם הרב מנחם הכהן, ושיתף אותנו בכך שהוא רואה ברב דמות לעצה, גם

מימין: הרב הכהן. שמואל שמחון. מאיר צור והרמטכ"ל גנץ

הרעיה, פרופסור דבורה הכהן, ילדיו וחלק מנכדיו סיפרו על ילדותם ובגרותם על ברכי אדם נערץ ומיוחד שבשבילם הוא קודם כל "אבא"

נ